

LESK



FIONA BARTON

# LESK

Inglise keelest tõlkinud Laura Salumets



Originaali tiitel:  
Fiona Barton  
The Wiow

Penguin Random House, UK  
First published in Great Britain in 2016 by Bantam Press  
an imprint of Transworld Publishers

Copyright © Fiona Barton 2016

Toimetanud Margot Visnap  
Kujundanud Villu Koskaru

Tõlge eesti keelde © Laura Salumets ja Tänapäev, 2017

ISBN 978-9949-85-190-4

[www.tnp.ee](http://www.tnp.ee)

Trükitud AS Pakett trükikojas

## Hea lugeja!

Olen veetnud palju aega inimesi jälgides. Mitte ainult kohvikutes ja raudteejaamades, vaid tehes oma tööd. Ajakirjanikuna olen elukutse-line jälgija – „koolitatud vaatleja”, nagu naljatades end nimetame –, mõistes kehakeelt ja iseärasusi sõnavaras, mis teevad inimestest isiksused, muudavad meid teistele huvitavaks.

Aastate jooksul olen intervjuueerinud ohvreid, süüdlasi, kuulsaid ja tavalisi inimesi, keda on mõjutanud kas tragöödia või suur vedamine. Veidral kombel pole mitte tähelepanu keksmes olevad peategelased need, kes minu mõtetesse uitama on jäänud. Tihti on need hoopis kõrvalisi rolle mängivad inimesed, kes mind painama jäävad.

Suurte kohtuprotsesside – kurikuulsad ja õudsed süüteod, mis ajalehtede esikülgedele jõuavad – ajal olen tabanud end jälgimast süüpingis istuva mehe abikaasat ja mõelnud, mida naine tegelikult teadis või mida soovis uskuda.

Sinagi oled teda näinud, uudistes. Oled pidanud küll üsna hoolikalt vaatama, aga ta on seal, vaikides kohtumaja trepil oma mehe selja taga seismas. Naine noogutab ja pigistab mehe käsivart – kui too oma süütust kinnitab –, sest usub mehesse.

Aga mis juhtub, kui kaamerad kokku pakitakse ja maailm lakkab vaatamast?

Mul on püsiv kujutelm kahest inimesest karjuse pirukat söömas: muidu justkui kõik teisedki paarid nende tänaval, ainult et kõnevõimeta. Ainsa helina kõlab söögiriistade kraapimine vastu lauanõusid, kui nad oma äärelinliku välisukse alt sisse imbuvate kahtlustega maadlevad.

Sest ilma tunnistajate või tähelepanu hajutajateta võivad maskid kergesti eest langeda.

Ma tahtsin – lausa oli vaja – teada, kuidas tuleb see naine toime mõttega, et tema mees – abikaasa, kelle ta oli valinud – võib olla koletis.

Ja siis kerkis esile Jean Taylor. Tema on see vaikne naine, keda olen nii tihti kohtumaja trepil näinud, naine, keda olen märganud ilmetu näoga vaatamas, kuidas tema abikaasa tunnistusi annab.

Minu esimeses romaanis räägib Jean nii avaliku kui ka isikliku versiooni sellest, kuidas elu armastatud abikaasaga ja õnnelik abielu pea peale pöörduvad, kui üks laps kadunuks jääb ning politseinikud ja ajakirjanikud tema ukse taha jõuavad.

Loodan, et naudite seda raamatut. Armastasin selle kirjutamist ega suuda piisavalt tänada Jean Taylorit – ja naisi, kes tema kujunemisel inspiratsiooniks olid.

Fiona Barton

*Garyle, Tomile ja Lucyle,  
kelleta poleks millelgi tähendust.*





## 1. peatükk

Kolmapäev, 9. juuni 2010

# LESK

Kuulen tema krudisevaid samme mööda teerada lähenemas. Raske astumine kõrgetel kontsadel. Ta on peaaegu ukсени jõudnud, ebaleides ja oma juukseid näolt eemale siludes. Kena riietus. Suurte nõõpidega pintsak, viisakas kleit selle all ja pealaele toetatud prillid. Ta pole Jehoova tunnistaja ega Tööpartei liige. Ilmselt reporter, aga mitte harilik. Ta on mul täna juba teine – neljas sel nädalal, ja on alles kolmapäev. Vean kihla, et ta ütleb: „Andestage, et teid sellisel raskel ajal tülitän.“ Nad kõik ütlevad nii ja manavad näole selle lollaka ilme. Nagu nad hooliks.

Ma ootan, et näha, kas ta helistab uksekella kaks korda. Hommikul käinud meesterahvas seda ei teinud. Mõned on ilmselgelt surmani tüdinud proovimast. Nad lahkuvad niipea, kui on oma sõrme kellanupult tõstnud, marssides teerada mööda alla tagasi nii kiiresti, kui suudavad, istuvad autosse ja lahkuvad. Nad saavad oma bossile öelda, et koputasid uksele, aga kedagi polnud. Hale.

Naine annab kella kaks korda. Seejärel koputab tugevalt kop-kop-kop. Nagu politseinik. Ta näeb mind pitskardinate vahel olevast praost sisse piiludes ja naeratab seda suurt naeratust. Hollywoodi naeratust, oli mu emal kombeks öelda. Siis koputab ta uuesti. Kui ukse avan, ulatab naine mulle trepil olnud piimapudeli ja ütleb: „Seda ei tohiks siia välja jätta, läheb hapuks. Kas astun edasi? On teil teevesi tulel?”

Ma ei saa hingata, rääkida ammuigi mitte. Ta naeratab jälle, pea ühele küljele viltu. „Mina olen Kate,” ütleb ta. „Kate Waters, Daily Posti reporter.”

„Mina olen ...” alustan ma, mõistes äkki, et ta pole küsinud.

„Tean, kes te olete, proua Taylor,” lausub ta. Ütlemata jätab ta lause: „Teie oletegi kõmulugu.” „Ärme seisa siin väljas,” sõnab ta. Ja oma jutustamise saatel ongi ta kuidagi tuppa astunud.

Olen sündmuste arengust liiga jahmunud, et rääkida, ja minu vaikimist võtab ta kui luba piimapudeliga kööki minna ja mulle tassikese teed teha. Järgnen talle – köök pole kuigi suur ja ruumi napib, kui ta ringi sebib, täites teekannu ja avades kõiki mu kapiuks, et tasse ja suhkrut leida. Mina lihtsalt seisan seal, lastes sel kõigil sündida.

Ta lobiseb köögikappidest. „Milline armas värske ilmega köök – soovin, et minu oma ka selline välja näeks. Kas olete selle siia ise sisse pannud?”

Tundub, nagu räägiksin sõbraga. Reporteriga suhtlemist ei olnud ma nii ette kujutanud. Ma mõtlesin, et see on pigem nagu risküsitlus politseis. Mõtlesin, et see on katsumus, ülekuulamine. Nii ütles mu abikaasa Glen. Millegipärast polegi see nii.

Ma ütlen: „Jah, valisime valged ukсед ja punased käepidemed, sest see paistis nii puhas.” Seisan oma majas ja arutlen reporteriga köögi-mööbli üle. Glen oleks endast välja läinud.

Naine küsib: „Siit läbi, eks?” ja ma avan ukse, mis viib elutuppa.

Ma pole kindel, kas tahan teda siia või mitte – pole kindel, mida arvata. Ei tunduks õige nüüd protestima hakata – ta lihtsalt istub ja lobiseb, teetass käes. Naljakas, ma täitsa naudin seda tähelepanu. Nüüd, mil Gleni pole, tunnen end siin majas veidi üksildasena.

Ja paistab, et kõik on tema kontrolli all. Tegelikult on päris mõnus tunda, et olen taas kellegi kontrolli all. Minus hakkas tekkima paanika, et pean kõigega üksi hakkama saama, aga Kate Waters kinnitab, et ajab ise kõik korda.

Kõik, mis mul teha tuleb, on talle oma elust jutustamine, ütleb ta.

Minu elust? Ta ei taha tegelikult minust teada. Ta ei ole mööda teed siia sammunud selleks, et kuulda Jean Taylorist. Ta tahab teada tõde tema kohta. Gleni kohta. Mu abikaasa kohta.

Teate, mu abikaasa suri kolm nädalat tagasi. Niideti bussiga jalust otse Sainsbury kaubahalli juures. Ühel hetkel torises ta midagi hommikuhelvestest, mida oleksin pidanud ostma, järgmisel hetkel lebas surnult keset teed. Peavigastused, ütlesid nad. Surnud nii või naa. Ma lihtsalt seisin seal ja vaatasin teda maas lamamas. Inimesed jooksid ümberringi, otsides tekke, ja kõnniteel oli veidi verd. Mitte küll eriti palju verd. Ta oleks rõõmus olnud. Talle ei meeldinud mingitki sorti korralagedus.

Kõik olid väga hoolitsevad ja püüdsid takistada mul tema elutu keha nägemist, kuid ma ei saanud neile öelda, et rõõmustasin tema surma üle. Lõpp tema mõttetusel.

## 2. peatükk

Kolmapäev, 9. juuni 2010

# LESK

Muidugi tuli haiglasse politsei. Isegi inspektor Bob Sparkes ilmus era-korralise meditsiini osakonda, et Glenist rääkida.

Ma ei öelnud talle ega ka teistele midagi. Ütlesin neile, et pole midagi rääkida ja et olen liiga endast väljas. Nutsin veidi.

Uurija Bob Sparkes on mu ellu kuulunud pikka aega – praeguseks juba üle kolme aasta –, aga arvan, et ehk kaob ta nüüd koos sinuga, Glen.

Kate Watersile ei räägi ma sellest sõnagi. Ta istub elutoa tugitoolis, hoides hellalt teekruusi ja hüpitades oma jalga.

„Jean,” ütleb ta – ei mingit proua Taylorit enam, märkan ma – „see möödunud nädal oli sinu jaoks ilmselt kohutav. Ja eriti veel pärast seda kõike, mida oled pidanud üle elama.”

Ma ei vasta midagi, lihtsalt vahin ainiti omaele sülele. Tal pole aimugi, mida olen pidanud üle elama. Kellelgi pole tegelikult. Ma pole kunagi suutnud kellelegi rääkida. Glen ütles, et nii on parem.

Ootame vaikuses, seejärel proovib ta läheneda uue nurga alt. Ta tõuseb püsti ja võtab kaminasimsilt foto meist – mõlemad naerame sel pildil millegi üle.

„Oled siin nii noor,” lausub ta. „Kas see oli enne abiellumist?”

Noogutan.

„Kas olite enne seda pikka aega tuttavad? Kohtusite koolis?”

„Ei, mitte koolis. Kohtusime bussipeatuses,” ütlen talle. „Ta oli väga kena välimusega ja ajas mind naerma. Olin seitseteist, praktikant ühes Greenwichi juuksurisalongis, ja tema töötas pangas. Ta oli minust veidi vanem, kandis ülikonda ja häid kingi. Ta oli teistsugune.”

Mu jutt kõlab nagu lõik armastusromaanist ja Kate Waters ahmib seda kõike, kribab oma märkmikku, silmitsedes mind üle oma väikeste prillide ja noogutades, nagu mõistaks. Mind ta ei lollita.

Tegelikult polnud Glen alguses üldse romantiku tüüpi. Meie kurameerimine toimus enamasti pimedas – kinosaalis, tema Escorti tagaistmel, pargis – ja rääkimiseks polnud suurt mahti. Kuid mäletan esimest korda, mil ta mulle ütles, et armastab mind. Kihelesin üle kere, justnagu oleksin tundnud oma naha iga sentimeetrit. Tundsin end esimest korda elusana. Ütlesin talle, et minagi armastan teda. Meeleheitlikult. Et ma ei saa süüa ega magada, sest mõtlen talle pidevalt.

Kui mööda maja ringi unelesin, ütles mu ema, et olen lummusest pimestatud. Ma polnud kindel mida see lummus tähendas, aga soovisin kogu aeg vaid Gleniga koos olla ja sel ajal väitis ta end samamoodi tundvat. Arvan, et ema oli veidi armukade. Ta sõltus minust.

„Ta toetub liialt sinule, Jeanie,” ütles Glen. „Pole normaalne kõikjal oma tütreka käia.”

Püüdsin selgitada, et ema pelgab üksi väljas käia, aga Glen pidas teda isekaks.

Ta oli nii hoolitsev, et valis mulle pubis koha letist eemal – „Ma ei taha, et liigne lärm sind häiriks,” – ja tellis restoranis minu eest, et saaksin uusi asju proovida – „Sulle meeldib see kindlasti, Jeanie. Lihtsalt maitse seda.” Nii ma siis maitseisin ja vahel olid uutmoodi

asjad tõesti head. Ja kui ka ei olnud, ei öelnud ma midagi, et mitte tema tundeid riivata. Ta jäi vaikseks, kui ma temaga nõus ei olnud. Vihkasin seda. Tundsin, nagu oleksin talle pettumuse valmistanud.

Ma ei olnud kunagi käinud väljas kellegi niisugusega nagu Glen, kellegagi, kes teadis, mida elult tahab. Teised poisid olidki just seda – poisid.

Kui Glen kaks aastat hiljem abieluettepaneku tegi, ei laskunud ta ühele põlvele. Ta hoidis mind omale väga lähedal ja ütles: „Sa kuulud mulle, Jeanie. Me kuulume kokku ... Abiellume.”

Selleks ajaks oli ta ka ema poolehoiu võitnud. Tal oli kombeks tulla lilledega – „Mul on midagi mu elu teisele naisele,” tavatses ta öelda, et ema itsitama panna, ja jutustas temaga „Coronation Streeti” seebikast või kuninglikust perekonnast ja ema nautis seda. Ta ütles, et mul on mehega vedanud. Et too mõjub mulle hästi. Teeb mind asjalikumaks. Ema nägi, et Glen hoolitseb mu eest. Ja seda ta tegi.

„Milline ta sel ajal oli?” küsib Kate Waters, kummardudes ettepoole, et mind julgustada. Sel ajal. Ta mõtleb enne kõiki neid halbu asju.

„Oh, ta oli imearmas mees. Tõeline musirull, kes oleks minu heaks kas või tähed taevast alla toonud,” ütlen ma. „Tõi mulle alati lilli ja kingitusi. Ütles, et olen see üks ja ainus. Mind rabas see kõik jalust. Olin vaid seitseteist.”

Talle meeldib see jutt. Paneb kõik veidralt kraapsates kirja ja vaatab üles. Püüan mitte naerma hakata. Tunnen hüsteeriat pead tõstmas, kuid see tuleb esile nuuksatusena ja ta sirutab oma käsivarre, et minu kätt puudutada.

„Püüa rahuneda,” ütleb ta. „See kõik on nüüd möödas.”

Ja ongi. Ei mingit politseid, ei mingit Gleni enam. Lõpp tema mõttetusel.

Ma ei mäleta täpselt, millal hakkasin seda nii nimetama. See oli alanud ammu enne, kui seda nimetada oskasin. Mul oli liiga palju tegemist meie abielu täiuslikuks muutmisega, alustades pulmadega Charlton House'is.